

DÜNYADAN

Temmuz 2024 | Aylık

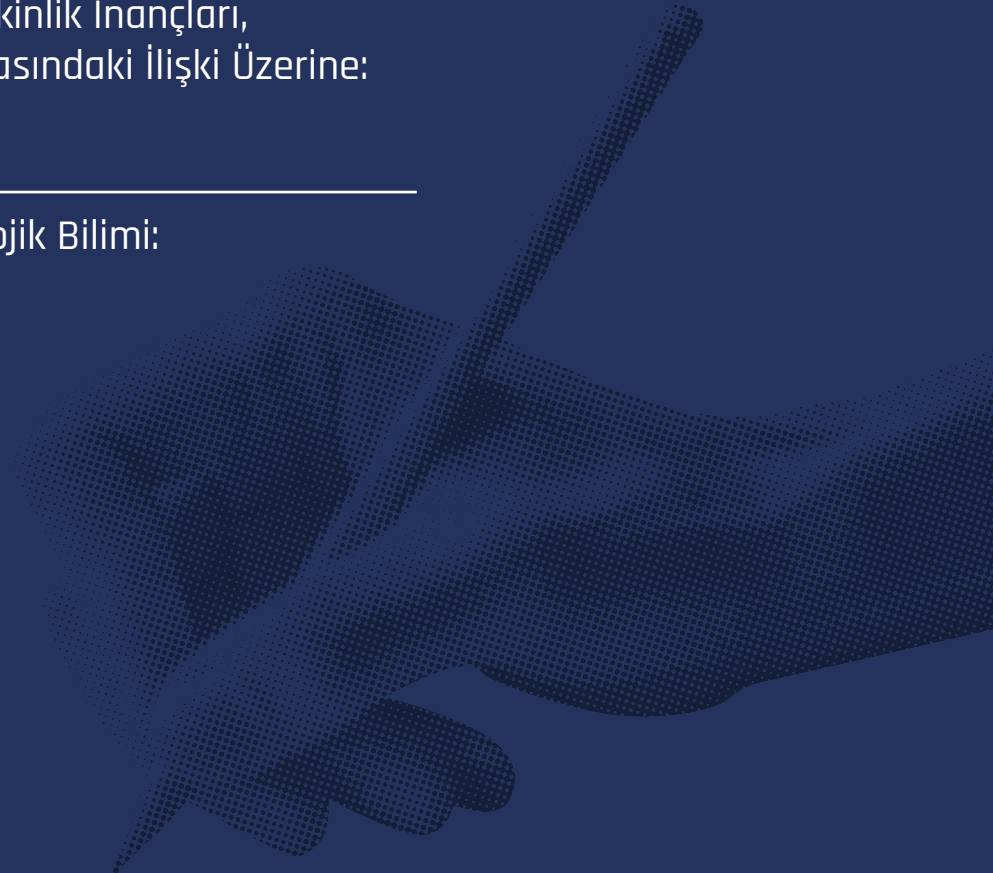
Araştırma Gündemi

Öğretmenlerin Sınıf İçindeki Duyguları
ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri

Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi ile Çocuklarda
Yürütücü İşlev Performansı Arasındaki İlişki:
Kültürlerarası Bir Meta-Analiz

Sınıfta Öğretmenlerin Yapı Sağlaması ile
Öğrencilerin Akademik Yetkinlik İnançları,
Katılımları ve Başarıları Arasındaki İlişki Üzerine:
Bir Meta-Analiz

Etkili Geri Bildirimin Psikolojik Bilimi:
Sistematik Bir Bakış

Genel Yayın Yönetmeni

Sefer Soydar

Editör

Amine Ertürk

Hazırlayanlar

Fatma Betül Karalı

Turgay Öntaş

Grafik Tasarım

Brand Factory

Yayın Türü

Bülten

Yönetim Yeri

Burhaniye Mah. Hacı Reşit Paşa Sok. No:18

Üsküdar/İstanbul

İletişim

0216 422 00 22

www.enstitusosyal.org

info@enstitusosyal.org

Dünyadan Araştırma Gündemi, eğitim bilimleri alanında akademik seçki sunan
ücretsiz bir yayındır.

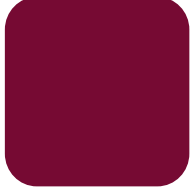

EDUCATIONAL PSYCHOLOGIST

Educational Psychologist, eğitim psikolojisi alanında Social Sciences Citation Index'te Q1 seviyesinde yer almakta olup en prestijli ve etkili akademik dergilerden biridir. 1963 yılında kurulan dergi, Amerikan Psikoloji Derneğinin (APA) Eğitim Psikolojisi Birimi tarafından yayımlanmaktadır. Yılda dört kez yayımlanan bu dergi, eğitim psikolojisi alanındaki en güncel ve yenilikçi araştırmaları, teorik makaleleri ve eleştirel incelemeleri sunarak akademisyenler, araştırmacılar ve eğitim profesyonelleri için vazgeçilmez bir kaynak olmayı sürdürmektedir.

Derginin temel amacı, eğitim psikolojisinin çeşitli alanlarında bilgi birikimini artırmak ve bu bilgileri eğitim uygulamalarına entegre edebilecek şekilde sunmaktır. Educational Psychologist, özellikle öğrenme, motivasyon, bilişsel süreçler, sosyal ve duygusal gelişim, öğretim stratejileri ve değerlendirme gibi konularda kapsamlı makaleler yayımlamaktadır. Bu konular hem bireysel hem de grup düzeyinde ele alınarak farklı eğitim ortamlarında ve demografik gruplarda nasıl etkili olunabileceğine dair önemli bilgiler sunmaktadır.

Dergi, yüksek kaliteli ve özgün araştırma makalelerine yer vermesinin yanı sıra alanında uzman araştırmacılar tarafından yazılan kapsamlı literatür incelemelerine de önem vermektedir. Bu incelemeler, mevcut literatürdeki boşlukları belirlemeye ve gelecekteki araştırma yönelimlerine ışık tutmaya yardımcı olur. Educational Psychologist, aynı zamanda metodolojik yeniliklere ve eğitim psikolojisi araştırmalarında kullanılan ileri düzey tekniklerin tanıtımına da odaklanmaktadır.

TÖĞRETMENLERİN SINIF İÇİNDEKİ DUYGULARI VE ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

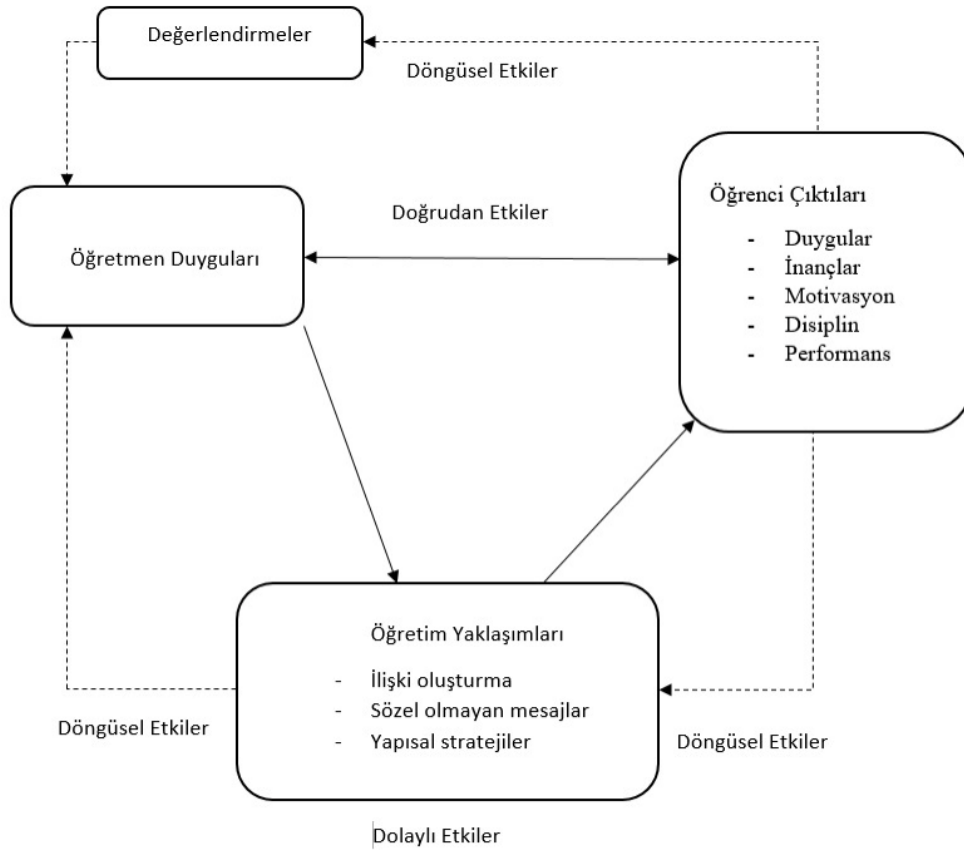
Bu makale öğretmenlerin sınıftaki duygularını ve bu duyguların öğrenciler üzerindeki etkilerini incelemektedir. Makale öğretmen duygularını öğrencilerin duygularını, bilişlerini ve davranışlarını etkileyen ve bunlardan etkilenen bir sistemin parçası olarak ele almıştır. Zira öğretmenler sınıflarda eğitimin sorunsuz devam edebilmesi, öğrenci katılımının ve başarılarının desteklenebilmesi, velilerle ve yöneticilerle sağlıklı iletişimin sağlanabilmesi gibi çeşitli paydaşlarla yoğun etkileşimi içeren görevlere sahiptir. Makale, bu yönüyle öğretmen duygularını ele alırken bu etkileşimlerin doğasının ve duyguların çift yönlü etkileşimlerinin dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Temel Araştırma Soruları

1. Öğretmenlerin sınıftaki duygularının öğrencilere doğrudan etkileri nelerdir?
2. Öğretmenlerin duyguları, öğretim stratejileri ve ilişkisel davranışlar yoluyla öğrencileri nasıl etkiler?
3. Öğrenci tepkileri, öğretmenlerin duygularını nasıl etkiler ve bu etkilerin döngüsel işleyişi nasıldır?

Yöntem

Bu makale öğretmenlerin sınıftaki duygularını ve bu duyguların öğrenciler üzerindeki etkilerini incelemektedir. Makale öğretmen duygularını öğrencilerin duygularını, bilişlerini ve davranışlarını etkileyen ve bunlardan etkilenen bir sistemin parçası olarak ele almıştır. Zira öğretmenler sınıflarda eğitimin sorunsuz devam edebilmesi, öğrenci katılımının ve başarılarının desteklenebilmesi, velilerle ve yöneticilerle sağlıklı iletişimin sağlanabilmesi gibi çeşitli paydaşlarla yoğun etkileşimi içeren görevlere sahiptir. Makale bu yönüyle öğretmen duygularını ele alırken bu etkileşimlerin doğasının ve duyguların çift yönlü etkileşimlerinin dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Temel Bulgular

- **Doğrudan Aktarım Etkileri:** Öğretmenlerin yaşadığı ve ifade ettiği duygular, öğrencilerin duygusal durumlarını doğrudan etkileyebilir. Bu etkileşim, öğretmenlerin pozitif duyguları (örneğin, neşe ve coşku) ile öğrencilerin daha yüksek motivasyon ve katılım göstermesi arasında güçlü bir bağ olduğunu göstermektedir. Bunun yanında can sıkıntısı, öfke, kaygı gibi olumsuz algılanan duygular söz konusu olduğunda da öğrencilerde istenmeyen davranışların, daha düşük öğrenci katılımı ve daha düşük performans ile ilişkili olduğu görülmüştür. Makalede doğrudan aktarımla ilgili vurgulanan bir diğer husus, öğretmen ve öğrenci arasındaki duygu geçişinin iki yönlü bir süreç olduğudur. Öğrencilerin coşkusu ve neşesi de öğretmenlere yansiyabilmektedir.
- **Aracı Etkiler:** Öğretmen duyguları, yalnızca doğrudan değil, öğretim stratejileri ve

sınıf yönetimi aracılığıyla dolaylı olarak da öğrenci çıktıları etkileyebilir. Öğretmenin duygusu, sınıfta ilişki kurma biçimini, verdiği sözel olmayan mesajları ve kullandıkları öğretim stratejilerini etkilemektedir. Tüm bu değişkenler ise öğrencinin duygularını, motivasyonunu, disiplinini ve genel olarak performansını etkilemektedir. Çalışmalar pozitif duyguların, sınıf ortamında daha kaliteli bir iletişimi doğurduğuna, öğretmenlerin daha esnek ve yaratıcı öğretim yöntemleri kullanmalarını teşvik ettiğine, negatif duyguların ise öğretim kalitesini olumsuz etkileyebildiğine işaret etmektedir.

- **Geri Dönüş Etkileri:** Öğrenci performansı ve davranışları, öğretmenlerin duygusal durumunu etkileyebilir. Çalışmalar öğrencilerin olumlu performanslarının, öğretmenlerin daha fazla memnuniyet ve coşku hissetmeleri ile ilişkili olduğuna dikkat çekmiştir.

düşünceye ilham değişime yön

Bunun yanında olumsuz öğrenci davranışları, daha düşük öğrenci başarısı ve öğrenci isteksizliği öğretmenlerde stres, yorgunluk ve tükenmişlik hissi ile ilişkili görülmüştür.

Sonuç

Makale, öğretmen duygularının, sınıf içi dinamikler ve öğrenci çıktıları üzerindeki etkilerinin anlaşılmasının önemini vurgulamaktadır. Bunun yanında var olan çalışmaların, öğretmen duygularını ele alma noktasında belli zorluklarla karşı karşıya olduğuna dikkat çekmektedir.

• Öz Bildirime Dayalı Ölçme Yöntemleri:

Eğitim psikolojisinde, birçok araştırma alanı gibi öğretmen duygularına dair yürütülen ampirik araştırmalarda da öz bildirime dayalı ölçme araçları kullanılmaktadır. Duyguların öznel deneyim olarak en iyi deneyimleyen kişi tarafından açıklanabileceği anlayışı ile birlikte düşünüldüğünde, bu araçların güçlü yanları vardır. Ancak öz bildirime dayalı diğer araçlarda olduğu gibi öğretmenlerde de katılımcıların kendini aldatması, sosyal arzu edilir yönde yanıtlar vermesi ya da duygusal farkındalık noktasındaki eksiklikler, öz bildirim ölçeklerinin sınırlılığını oluşturmaktadır.

• Küçük ve Karmaşık Çalışma Grupları:

Öğretmen-öğrenci etkileşiminin incelenebilmesi için her öğretmenin birden fazla öğrencinin bulunduğu sınıflarda ele alındığı çalışma gruplarına ihtiyaç vardır. Bunun yanında özellikle ortaokullarda öğretmenler birden fazla sınıfta derse girmektedir. Çeşitli gruplara ders veriyor olmanın özellikle öğretmen değişkenlerini öğrenci çıktıları ile ilişkilendiren çalışmalarda bir zorluk olduğu görülmektedir. Bu zorluklardan yola çıkarak makale, öğretmen duyguları ve öğrenci çıktıları arasındaki bağlantıların daha iyi anlaşılması için alternatif ölçüm yaklaşımlarının ve araştırma

uygulamalarının araştırılması gerektiğine dikkat çekmektedir. Gelecek araştırmalar için, öğretmen duygularını ve öğrenci çıktılarını incelemek üzere daha geniş ve çeşitli örneklem gruplarıyla, nabız ölçümü, öğretmenlerin mimiklerinin gözlemlenmesi ve benzeri alternatif ölçme yöntemlerinin de kullanıldığı iş birlikçi projeler önerilmektedir.

ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ ETKİLEŞİMİ İLE ÇOCUKLARDA YÜRÜTÜCÜ İŞLEV PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ:

KÜLTÜRLERARASI BİR META-ANALİZ

Çocukların davranışlarını planlamalarını ve düzenlemelerini sağlayan bir dizi nörobilişsel süreci içeren yürütücü işlevler (executive function, EF), akademik başarıları ve genel bilişsel gelişimleri için kritik öneme sahiptir. Çevresel faktörler, özellikle öğretmen-öğrenci etkileşimi (teacher-student interaction, TSI), yürütücü işlevlerin gelişimini önemli ölçüde etkileyebilir. Bu makale, öğretmen-öğrenci etkileşiminin çocukların yürütücü işlev performansı ile olan ilişkisini kapsamlı bir şekilde incelemektedir.

Temel Araştırma Soruları

1. Öğretmen-öğrenci etkileşiminin alt boyutları (yakınlık, çatışma, bağımlılık, duygusal destek, sınıf yönetimi ve öğretim desteği) ile çocukların yürütücü işlev performansı arasında nasıl bir ilişki vardır?
2. Kültürel faktörler, öğretmen-öğrenci etkileşimi ile yürütücü işlev arasındaki ilişkiye nasıl aracılık eder?

Yöntem

• **Meta-Analiz Yöntemi:** İlk olarak 14.915 makale incelenmiş ve 18 kültürel bölgeden 84 ampirik çalışma meta-analize dâhil edilmiştir.

- **Veri Toplama:** Çalışmaların tasarımları (örneğin, kesitsel ve boylamsal çalışmalar), katılımcıların özellikleri (örneğin, yaş, cinsiyet, sosyoekonomik durum) ve EF ölçüm araçları değerlendirilmiştir.
- **Analiz Yöntemi:** Üç seviyeli meta analizi modeli kullanılmış ve veriler, R Studio ile analiz edilmiştir. Moderatör analizleri ile kültürel ve demografik faktörlerin etkileri incelenmiştir.

Temel Bulgular

1. **Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi ve Yürütücü İşlev Arasındaki İlişkiler:** Öğretmen-öğrenci etkileşiminin çeşitli alt boyutları (yakınlık, çatışma, bağımlılık, duygusal destek, sınıf yönetimi ve öğretim desteği) ile yürütücü işlevler arasında küçükten ortaya kadar değişen etkiler bulunmuştur. Öğretmen-öğrenci etkileşiminin alt boyutlarından yakınlık, duygusal destek, sınıf yönetimi, öğretim desteği ve sınıf yönetiminde pozitif yönlü; çatışma ve bağımlılıkta ise negatif yönlü etkiler görülmüştür.
2. **Kültürel Moderatörler:** Kültürel faktörlerin öğretmen-öğrenci etkileşimi ve yürütücü işlev ilişkilerini nasıl etkilediği incelenmiştir.

- **Bireysellik:** Kolektivist kültürlerde, bireyci kültürlerle kıyasla, çocuklarda öğretmen-öğrenci etkileşimi ile yürütücü işlev arasında daha güçlü ilişkiler bulunmuştur.
- **Güç Mesafesi:** Güç mesafesi yüksek olan kültürlerde sınıf temelli öğretmen-öğrenci etkileşimi ile yürütücü işlev arasındaki pozitif ilişki daha güçlü bulunmuştur.
- **Agentik/Bireysel/Etkin/Aktörsel (Bireyin kendi kişisel gelişimine odaklanan) ve Komünal/Toplumsal/Ortak (Topluluk için faydalı hissetmeye ve başkalarına katkıda bulunmaya odaklanan) Hedefler:** Mevcut meta-analizde beklenenin aksine etken ve komünal hedeflerin duygusal destek ile yürütücü işlev ilişkisinde anlamlı bir düzenleyici etkisi gözlemlenmemiştir.

Diğer Moderatörler: Sosyoekonomik durum (SES), yürütücü işlev türü (soğuk EF vs. sıcak EF) ve yürütücü işlev ölçüm araçları gibi faktörlerin öğretmen-öğrenci etkileşimi ile yürütücü işlev ilişkisi üzerindeki etkileri incelenmiştir.

- **SES:** Yüksek SES seviyesindeki çocuklarda duygusal destek ve sınıf yönetimi ile yürütücü işlev arasındaki ilişki daha güçlü bulunmuştur.
- **Yürütücü İşlev Türü:** Soğuk yürütücü işlevler bilişsel, duygusal olmayan görevleri ve süreçleri ifade ederken sıcak yürütücü işlevler ise duygusal ve motivasyonel bileşenleri içermektedir. Sıcak yürütücü işlevler ile soğuk yürütücü işlevler arasındaki ilişkiler ve bu ilişkilerin ölçüm araçlarına göre farklılıkları incelenmiştir. **Öğretmenlerin sağladığı yapı ve destek, soğuk yürütücü işlevler üzerinde daha belirgin etkiler göstermiştir.** Örneğin, öğretmenlerin sınıf yönetimi ve derslerin organize edilmesi, çocukların planlama ve problem çözme becerilerini artırmada etkili olmuştur. **Sıcak yürütücü işlevler, daha çok duygusal destek ve öğretmen-öğrenci yakınlığı ile**

ilişkilendirilmiştir. Duygusal destek ve pozitif ilişki, çocukların dürtü kontrolü ve duygusal karar verme becerilerini geliştirmede yardımcı olmuştur.

- **Ölçüm Araçları:** Öğretmenler veya ebeveynler tarafından doldurulan raporlara dayalı ölçümler, doğrudan değerlendirmelere göre daha büyük etki boyutları göstermiştir. Bu, yetişkinlerin çocukların yürütücü işlev performanslarını değerlendirmede daha subjektif olabileceğini düşündürmektedir. Doğrudan değerlendirmelerde ise standart testler ve objektif ölçüm araçları kullanılarak yapılan değerlendirmeler, daha küçük fakat daha güvenilir etki büyüklükleri sunmuştur.

Sonuç

Araştırma sonuçları, öğretmen-öğrenci etkileşiminin çeşitli alt boyutları ile çocukların yürütücü işlev performansı arasında belirgin ilişkiler olduğuna ve bu ilişkilerin kültürel faktörler tarafından önemli ölçüde şekillendirildiğine dikkat çekmektedir. Bu bulgular, eğitimciler ve politika yapımcılar için önemli pratik çıkarımlar sunmaktadır. Öğretmenlerin, öğrencilerin yürütücü işlevlerini desteklemek için sınıf içi etkileşimlerini ve yapılandırmalarını dikkatli bir şekilde düzenlemeleri gerektiği vurgulanmaktadır. **Özellikle duygusal destek ve pozitif öğretmen-öğrenci ilişkileri, öğrencilerin bilişsel gelişimlerine katkıda bulunabilir.** Gelecekteki araştırmalar, öğretmen-öğrenci etkileşimi ile yürütücü işlev arasındaki ilişkileri daha ayrıntılı olarak incelemek ve bu ilişkilerin daha geniş bir kültürel yelpazede nasıl değiştiğini anlamak için daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

SINIFTA ÖĞRETMENLERİN YAPI SAĞLAMASI İLE ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK YETKİNLİK İNANÇLARI, KATILIMLARI VE BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE:

BİR META-ANALİZ

Sınıfta yapılandırılmış bir ortam sağlamak, öğrencilerin akademik başarıları ve katılımları üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. Mevcut çalışma, öğretmenlerin sınıf içinde sağladıkları yapının öğrenci sonuçlarına olan etkilerini incelemektedir. Çalışma, yapılandırma uygulamalarının akademik katılım, akademik yeterlilik inançları, akademik başarı ve dersle ilgili ilgisizlik üzerindeki etkilerini sistematik olarak meta-analiz yöntemiyle değerlendirmektedir.

Temel Araştırma Soruları

1. Öğretmenlerin sınıfta sağladığı yapı, öğrencilerin akademik katılımı, ayrılma durumu, yeterlilik inançları ve başarıları ile ne ölçüde ilişkilidir?
2. Sınıf yapısının bileşenleri ve öğrencilerin, ortamın, sonuçların ve araştırma yöntemlerinin özellikleri bu ilişkilerdeki değişkenliği nasıl açıklamaktadır?

Yöntem

- **Literatür Taraması:** Çalışma, 191 örnekten elde edilen 165 korelasyonel çalışma ve 71 örnekten elde edilen 46 yapılandırılmış müdahale çalışmasını içerir.
- **Meta-Analiz:** Araştırma hem korelasyonel

hem de müdahale çalışmaları üzerinden yapılan meta-analizleri kullanarak, yapılandırmanın öğrenci sonuçlarına olan etkilerini değerlendirir.

- **Değişkenlerin Analizi:** Araştırma yapılandırmanın farklı bileşenlerinin, örneğin beklentilerin belirlenmesi, kuralların oluşturulması, derslerin düzenlenmesi, izleme ve geri bildirim gibi bileşenlerin etkilerini analiz eder. Araştırma, sınıf yapısı değişkeninin bileşenleri ve öğrencilerin, ortamın, sonuçların ve yöntemlerin özellikleri gibi moderatörleri test etmiştir.

Temel Bulgular

- **Öğretmenlerin Yapı Sağlaması ve Akademik Yeterlilik İnançları:** Öğretmenlerin sınıfta yapı sağlaması ile öğrencilerin akademik yeterlilik inançları arasında anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur. Öğretmenlerin net, tutarlı ve öngörülebilir yapı sağlaması, öğrencilerin kendi akademik becerilerine olan güvenini artırmaktadır. Bu durum, öğrencilerin öğrenme süreçlerinde daha fazla çaba göstermelerine ve başarılı olma inançlarını güçlendirmelerine yardımcı olmaktadır.
- **Öğrenci Katılımı:** Sınıfta sağlanan yapı, öğrencilerin hem davranışsal hem de duygusal katılımını olumlu yönde

etkilemektedir. Yapı sağlanan sınıflarda öğrenciler, derslere daha aktif bir şekilde katılmakta ve öğrenme süreçlerine daha fazla ilgi göstermektedirler. Bu, öğrencilerin derslere daha fazla odaklanmalarını ve öğrenme materyallerini daha iyi anlamalarını sağlamaktadır.

• **Akademik Başarı:** Öğretmenlerin sınıfta yapı sağlaması, öğrencilerin akademik başarılarını artırmada da etkili bulunmuştur. Yapı sağlanan sınıflarda öğrencilerin notları ve genel akademik performansları daha yüksek çıkmaktadır. Bu, yapı sağlamanın öğrencilerin öğrenme süreçlerinde daha iyi organize olmalarına, görevlerini daha etkili bir şekilde yerine getirmelerine ve sınavlarda daha başarılı olmalarına yardımcı olduğunu göstermektedir.

• **Davranışsal ve Duygusal Katılım:** Öğrencilerin davranışsal ve duygusal katılımlarındaki artış, onların sınıf içi aktivitelerde daha istekli ve motive olmalarını sağlamaktadır. Öğretmenlerin net ve tutarlı bir yapı sağlaması, öğrencilerin sınıf içinde kendilerini güvende hissetmelerine ve duygusal olarak daha iyi bir durumda olmalarına katkıda bulunmaktadır.

• **Yapı Sağlama ve Çeşitli Öğrenci Grupları:** Çeşitli öğrenci grupları üzerinde yapılan analizler, yapı sağlamanın etkisinin öğrencilerin yaşına, sosyo-ekonomik durumuna ve kültürel arka planına bağlı olarak değişebileceğini ortaya koymuştur. Ancak genel olarak, yapı sağlamanın öğrencilerin akademik ve duygusal gelişiminde olumlu etkileri olduğu görülmüştür.

Değişkenlerin Etkisi

• **Beklentilerin Belirlenmesi ve Kuralların Oluşturulması:** Öğretmenlerin derslerde beklentiler ve kurallar belirlemesi, öğrencilerin akademik katılımını ve yeterlilik inançlarını artırmıştır.

• **Derslerin Düzenlenmesi:** Derslerin ve materyallerin organize edilmesi, öğrencilerin katılımı üzerinde olumlu etkiler göstermiştir.

• **İzleme ve Geri Bildirim:** Öğrencilerin davranışlarını izleme ve geri bildirim verme uygulamaları, akademik başarı üzerinde pozitif etkiler sağlamıştır.

Sonuç

Bu meta-analiz, öğretmenlerin sınıfta yapı sağlamasının, öğrencilerin akademik yeterlilik inançları, katılım ve başarıları üzerinde önemli ve olumlu etkileri olduğunu göstermektedir. Ayrıca, bu etkileşimlerin çeşitli moderatörler tarafından nasıl etkilendiğini anlamak, eğitim uygulamalarını daha etkili hale getirebilmek için kritik öneme sahiptir. Çalışmaya dâhil edilen araştırmaların sınırlılıkları, veri sınırlamaları, yapı türlerinin etkilerini belirlemedeki zorluklar, ölçüm araçlarının yetersizliği, demografik bilgilerin eksikliği ve neden-sonuç ilişkilerinin karmaşıklığı olarak özetlenebilir. Bu eksiklikleri gidermek için, gelecekteki araştırmaların incelenen sonuçların yelpazesini genişletmesi, yapı türlerinin ve özelliklerinin etkilerini karşılaştırması, demografik bilgileri daha detaylı raporlaması ve büyük örneklemelere sahip, iyi kontrol edilen tasarımlarla yapılması önerilmiştir. Bu yaklaşımlar, öğretmenlerin sınıfta sağladığı yapının, öğrenciler üzerindeki etkilerini daha kapsamlı ve güvenilir bir şekilde anlamamıza yardımcı olacaktır.

4

ETKİLİ GERİ BİLDİRİMİN PSİKOLOJİK BİLİMİ: SİSTEMATİK BİR BAKIŞ

Geri bildirimin etkili olabilmesi için sadece neyin işe yaradığını değil, aynı zamanda nasıl ve neden işe yaradığını anlamak önemlidir. Bu makale, değerlendirme geri bildirimi üzerine yapılan ampirik araştırmaların eksik kaldığı noktaları ele alarak, daha bütüncül bir çerçeve önermektedir. Çalışma, geri bildirim süreçlerinin etkilerini anlamak için psikolojik yöntemler, ölçümler ve teoriler kullanmanın önemini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, geri bildirim araştırmalarının daha bilimsel ve açıklayıcı hale gelmesi gerektiğine dair literatürdeki önerileri sentezler ve bu süreci yönlendirebilecek araştırma sorularını belirler.

Temel Araştırma Soruları

1. Etkili geri bildirim süreçlerinin temel psikolojik mekanizmaları nelerdir?
2. Geri bildirim araştırmalarının daha bilimsel hale gelmesi için hangi araştırma soruları ele alınmalıdır?
3. Geri bildirim etkilerinin ve etkinliğinin açıklayıcı teorik çerçeveleri nasıl geliştirilebilir?
4. Farklı alt disiplinlerin katkıları ile geri bildirim araştırmalarının daha bütüncül bir şekilde ilerlemesi için nasıl bir diyalog kurulabilir?

Yöntem

- **Literatür Taraması:** 2010'dan itibaren yayınlanmış olan geri bildirim konulu inceleme makaleleri sistematik olarak incelenmiş ve bu makalelerde gelecekteki araştırmalar için yapılan öneriler analiz edilmiştir.
- **Veri Toplama:** Scopus veri tabanında yapılan aramalarla belirlenen makalelerin başlık ve özetleri taranmış, belirli dahil etme ve hariç tutma kriterlerine göre 42 makale seçilmiştir.
- **Tematik Analiz:** Makalelerin tartışma bölümlerinden gelecekteki araştırmalar için yapılan öneriler çıkarılarak ortak tematik kümeler halinde sınıflandırılmıştır.

Temel Bulgular

- **Psikolojik Mekanizmalar:** Geri bildirim süreçlerinin etkilerini anlamak için psikolojik mekanizmaların araştırılması gerektiği vurgulanmıştır. Ancak bu konuda yapılan çağrılar sayısı sınırlıdır ve mevcut öneriler genellikle genel mekanizmalara (örneğin, bilişsel süreçler, duygusal tepkiler) odaklanmaktadır.
- **Kalite ve Titizlik:** Geri bildirim araştırmalarının kalitesi ve titizliği konusunda endişeler dile getirilmiştir. Küçük örneklem

düşünceye ilham değişime yön

büyüklikleri, doğrulanmamış ölçüm araçları ve metodolojik detayların yetersizliği gibi sorunlar belirtilmiştir.

- **Genellenebilirlik:** Bulguların farklı bağlamlar, disiplinler, popülasyonlar ve kültürler arasında ne kadar genellenebilir olduğu sorgulanmıştır. Bu konuda daha çeşitli ve kapsayıcı araştırmalar yapılması gerektiği belirtilmiştir.

- **Teorik ve Kavramsal Temelleri:** Geri bildirim araştırmalarının büyük bir kısmının teorik temellerden yoksun olduğu ve daha güçlü açıklayıcı çerçevelere ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır.

- **Araştırma Yöntemleri ve Tasarımları:** Gelecekteki araştırmalar için deneysel yöntemlerin ve randomize kontrollü çalışmaların yaygınlaştırılması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, daha çeşitli araştırma yöntemlerinin kullanılması gerektiği vurgulanmıştır.

- **Çıktı Değişkenleri ve Ölçümleri:** Geri bildirim araştırmalarında, öğrencilerin geri bildirimini nasıl aldıkları ve kullandıkları konusunda daha doğrudan ve davranışsal ölçümlerin kullanılması gerektiği belirtilmiştir.

Temel Bulgular

Makale, geri bildirim süreçlerinin etkilerini anlamak için bir psikolojik bilim yaklaşımı benimsenmesi ve psikolojik mekanizmaların incelenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Ancak, mevcut literatürde bu mekanizmalar hakkında sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Psikolojik süreçlerin, geri bildirim alındığında nasıl devreye girdiği ve davranışları nasıl şekillendirdiği üzerine daha fazla araştırma yapılması önerilmektedir. Birçok çalışmada **metodolojik yetersizlikler, küçük örneklem büyüklükleri ve doğrulanmamış ölçüm araçlarının** önemli sorunlar olduğu belirtilmiştir. Bu durum, elde edilen bulguların geçerliliğini ve güvenilirliğini sınırlamaktadır. Gelecekteki çalışmaların

daha titiz ve kapsamlı metodolojik yaklaşımlar benimsemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bunun yanında **kültürel farklılıkların** geri bildirim süreçlerini nasıl etkilediği üzerine daha fazla araştırma yapılması önerilmektedir. Gelecekteki araştırmalar için **deneysel yöntemlerin ve randomize kontrollü çalışmaların** yaygınlaştırılması gerektiği belirtilmiştir. İlaveten geri bildirim süreçlerinin uzun vadeli etkilerini ve öğrenme süreçlerini daha iyi anlamak için boylamsal çalışmaların yapılması önerilmektedir. Araştırmalar tasarlanırken geri bildirim süreçlerinin etkilerini belirleyen bağlamsal faktörlerin daha iyi anlaşılması gerektiği belirtilmiştir. Bu faktörlerin incelenmesi, geri bildirim farklı öğretim ortamları, görev türleri ve organizasyonel bağlamlarda nasıl çalıştığını anlamaya yardımcı olacaktır. Demografik özellikler, motivasyonel faktörler ve akademik değişkenler gibi **bireysel farklılıkların** geri bildirim süreçleri üzerindeki etkilerinin daha fazla araştırılması gerektiği belirtilmiştir. Bu bulgular ve öneriler, geri bildirim süreçlerinin etkilerini ve etkililiklerini anlamada daha kapsamlı ve bilimsel yaklaşımlar benimsenmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

DÜNYADAN

Araştırma Gündemi

Enstitü Sosyal tarafından hazırlanmıştır.

